

Požiadavky pre obsahovú náplň bakalárskych prác

Diplomová práca sa člení na úvod, súčasný stav riešenej problematiky na Slovensku a vo svete, ciele, metodiku, výsledky, diskusiu a záver. Vo všeobecnosti majú tieto súčasti práce tvoriť jednoliaty, logicky členený celok, kde každá nasledujúca časť logicky nadväzuje - vyplýva z predchádzajúcej časti. Úvod práce je prehľadom súčasného stavu, odôvodňuje potrebu výskumu, na ktorom je práca založená, odôvodňuje výskumnú otázku a ciele; metodika popisuje na akej populácii a/alebo výskumnej vzorke bol výskum robený, aké údaje boli použité, kde boli získané, akým spôsobom prebiehal zber údajov, ako boli analyzované; výsledky (v logickej myšlienkovvej nadväznosti na výskumnú otázku a ciele výskumu) sumarizujú najvýznamnejšie zistenia autora a prehľadne o nich informujú čitateľa; diskusia interpretuje výsledky, dáva ich do širšieho kontextu s dostupnými znalosťami a skúsenosťami a formuluje závery pre ďalší výskum, prípadne pre prax a vzdelávanie. Nasledujúce časti tejto detailnejšie definujú účel jednotlivých častí a požiadavky na ich obsah.

Úvod

Úvodná časť bakalárskej práce má niekoľko významov. V prvom rade má uviesť čitateľa (aj nezainteresovaného) do problematiky, ktorú práca rieši.

Súčasný stav riešenej problematiky na Slovensku a vo svete

Pre účely popísania súčasného stavu by mal byť vykonaný systematický prehľad (rešerš) literatúry prostredníctvom najvýznamnejších databáz (minimálne Pubmed a Pubmed central, prípadne dodatočné databázy EBSCO, PROQUEST a ďalšie) a/alebo prostredníctvom knižnice (rešerš sa dá objednať aj v univerzitnej knižnici TU alebo v Lekárskej knižnici v Bratislave).

Ciele

V nadväznosti na súčasný stav riešenej problematiky si študent zvolí hlavný cieľ a ďalšie ciele, ktoré budú viesť k naplneniu hlavného cieľa.

Metodika

Metodika je tá časť práce, kde autor uvedie, použitím akých metód a údajov (kvalitatívnych /kvantitatívnych/ prípadne mix metód) chce dospieť k splneniu stanovených cieľov. Z toho vyplýva, že použité metódy priamo vychádzajú z cieľov. Ich voľba má byť taká, aby boli splniteľné. Metodika pozostáva z niekoľkých logických súčastí, ktoré sa zaoberajú kľúčovými aspektmi výskumu. Študent ich do práce zahrnie po zvážení, či je pre jeho prácu daný aspekt relevantný.

Populácia a výskumná vzorka

Študent musí jasne zdefinovať, čo je populáciou jeho záujmu a následne odôvodniť, akým spôsobom zostavil výskumnú vzorku (jej veľkosť a demografické zloženie). Je potrebné uviesť spôsob výberu vzorky. Napríklad, pri dotazníkovom prieskume o informovanosti o vybranom ochorení, ktoré bolo vykonané na vzorke 50 študentov TU, si študent musí byť vedomý, že jeho primárnou populáciou sú študenti vysokých škôl a nie použítých 50 respondentov. Pri tvorbe výskumnej vzorky treba zvážiť všetky aspekty reprezentatívnosti vo vzťahu k populácii.

Zdroje údajov

V tejto časti metodiky študent popíše, z akých zdrojov získal údaje, aký bol proces ich získavania a spracovania.

Definície premenných

Táto časť metodiky sa venuje definícii a popisu toho, ako boli vytvárané premenné, ktoré sú v práci použité. Napríklad, ak študent počítal mortalitu, incidencia alebo iný indikátor, jasne uvedie, aké údaje použil v menovateli, aké v čitateli a odôvodní svoju voľbu.

Použité nástroje

V tejto sekcii študent uvádza, aké nástroje použil na zber údajov (v prípade, že zbieral vlastné údaje). Ak použil dotazník, musí byť jasne odôvodnená voľba existujúceho, respektíve vytvorenie vlastného dotazníka.

V prípade, že študent použije existujúci dotazník, uvedie, prečo sa rozhodol pre daný dotazník. V prípade, že dotazník prekladal uvedie presný popis postupu pri preklade dotazníka. Ak študent použije existujúci dotazník, musí zdokumentovať proces hľadania vhodných dotazníkov: v zvláštnej prílohe uvedie, akými kľúčovými slovami robil rešerš, kde uskutočnil vyhľadávanie, koľko dotazníkov identifikoval a prečo si nakoniec zvolil ten, ktorý dotazník.

V prípade, že autor vytvára vlastný dotazník, musí jasne odôvodniť, prečo tak urobil. Vykoná rešerš na identifikáciu existujúcich dotazníkov a určí, prečo dané dotazníky nepoužil (opäť zdokumentuje rešerš v zvláštnej prílohe). K zdrojom, ktoré by mal autor zvážiť v takejto rešerši sa zarátavajú aj existujúce diplomové práce, ktoré sú k dispozícii v knižnici TU (napríklad, ak sa študent venuje prieskumu informovanosti o určitom ochorení, zváži použitie dotazníkov z predchádzajúcich prác s podobnou tematikou, respektíve odôvodní, prečo ich nemohol použiť).

V prípade, ak je vytvorenie nového nástroja (dotazníka) odôvodnené, študent musí popísať proces jeho tvorby (riadi sa všeobecnými pravidlami pri vytváraní dotazníkov pre epidemiologický výskum, ich pilotnom hodnotení, validácii atď.).

V bakalárskej práci študent používa deskriptívnu štatistiku, s ktorou bol počas bakalárskeho štúdia oboznámený.

V metodike sa neuvádza použitie štandardných textových alebo tabuľkových editorov (napríklad, „pri písaní práce sme použili MS Word a Excel“ alebo „údaje sme zadali do excelovej tabuľky“ a podobne).

Výsledky

Výsledková časť práce obsahuje sumár najvýznamnejších výsledkov, ku ktorým autor dospel. Odporúča sa, aby študent túto časť práce rozdelil do logicky nadväzujúcich podkapitol tak, aby boli výsledky jasne členené a zrozumiteľné pre čitateľa. Ide o nosnú časť práce, ktorá by sama o sebe mala mať výpovednú hodnotu, preto musí byť zostavená rozumne, tak aby čo najjednoduchšie a najjasnejšie dávala odpoveď na výskumnú otázku a ciele práce.

Je niekoľko faktorov, ktoré sťažujú porozumenie výsledkov práce z pohľadu čitateľa a znižujú jej kvalitu. V prvom rade, informácie by sa nemali opakovať; t. j. to čo je uvedené v tabuľkovej forme by sa nemalo opakovať v grafickej a slovnej podobe (každú informáciu stačí podať raz, pričom treba zvoliť najvhodnejšiu formu). Po druhé, treba mať na pamäti, že menej je viac; t.j. vyvarovať sa nelogickému, „otrockému“ uvádzaniu výsledkov, napríklad každá otázka z dotazníka má svoju tabuľku a svoj graf. Takýto spôsob vyhodnotenia nie je nijakým spôsobom informatívny pre čitateľa. Vytvára pocit, že autor nedokáže priorizovať informácie a syntetizovať ich do výpovednej informácie. Pri hodnotení práce oponentom a komisiou pre obhajoby záverečných prác sa bude prihliadať na to, či autor dokáže získané dáta pretransformovať a spracovať do logickej a zrozumiteľnej formy. Všade zaokrúhľovať na rozumnú mieru, t. j. na 1-2 desatinné miesta.

Diskusia

Diskusia je dôležitou súčasťou bakalárskej práce, ktorej je treba venovať dostatočný priestor (20%) Obsahuje interpretáciu výsledkov a ich uvedenie do kontextu súčasných poznatkov a pohľadu autora. Mala by stáť na troch „pilieroch“. Prvým sú autorove zistenia, druhým sú zistenia iných štúdií v tejto oblasti a tretím je interpretácia výsledkov autorom (založená na poznatkoch, ktoré vzišli z práce a poznatkoch z literatúry alebo iných zdrojov). Odporúča sa logické členenie tejto kapitoly práce napríklad spôsobom „od najvýznamnejších zistení štúdie po menej významné s prehľadom výsledkov z porovnateľných štúdií alebo štúdií, ktoré sa dajú dať do kontextu bakalárskej práce.

Záver

Záver práce je zhrnutím toho nakoľko boli splnené ciele, čo z poznatkov, ktoré autor svojim výskumom získal vyplýva. Záver práce nemá byť zopakovaním výsledkovej časti a diskusie. Má to byť niekoľko jasných formulácií, ktoré boli odôvodnené v diskusii a podložené zisteniami - výsledkami bakalárskej práce. Má ísť tiež o formuláciu téz, ktoré z výsledkov plynú pre verejno-zdravotnícku prax, pre ďalší výskum v danej oblasti, prípadne pre vzdelávanie.

Formálna úprava práce

https://www.truni.sk/sites/default/files/cis/uni_system/ezp/ezp_smernica_o_bibliografii.pdf